

Tadqiqot UZ

**ЎЗБЕКИСТОН
ОЛИМЛАРИ ВА
ЁШЛАРИНИНГ
ИННОВАЦИОН
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАРИ
МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

2021

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

**30 NOYABR
№34**

CONFERENCES.UZ

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 34-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
13-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
34-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-13**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
34-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-13**

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 34-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 ноябрь 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг туган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Раҳмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22. Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23. Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24. Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25. География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

**АРХИТЕКТУРА ВА ДИЗАЙН ЙЎНАЛИШИ
РИВОЖЛАНТИРИШ**

1. Berdiyev Navròz Odiljon o'g'li
CHIZMACHILIK DARSLARIDA ZAMONAVIY METODLARDAN
FOYDALANISH..... 7

АРХИТЕКТУРА ВА ДИЗАЙН ЙЎНАЛИШИ РИВОЖЛАНТИРИШ

CHIZMACHILIK DARSLARIDA ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH

Berdiyev Navròz Odiljon o'g'li

Surxondaryo viloyati termiz shahri
20- umumiy o'rta ta'lim maktabining
Chizmachilik fani o'qituvchisi
+998936376886

Annotatsiya: Ushbu maqolada chizmachilik darslarini samarali tashkil etish uchun keng qo'llanib kelayotgan zamonaviy metodlarim hamda o'quvchilarni salohiyatini oshirishda ushbu metodlarning ahamiyati haqida fikr mulohazalar bildiriladi.

Kalit so'zlar: innovatsion o'qitish, "Qo'qqisidan aqliy hujum" metodi, "Fikringni jamla" o'yini.

So'ngi yillarda ta'lim tizimida ko'pchilik fanlarni o'qitishda zamonaviy, innovatsion o'qitishdan foydalanish keng ommalashib bormoqda. Innovatsion o'qitish o'qituvchiga o'quv jarayonini tashkil qilishda, o'quvchilarga esa fanni o'zlashtirishlarida katta yordam beradi. Ularning yordamida o'quv jarayoni borishini jadallashtirish, o'quv materiallarini ancha sodda va yaqqol tasvirlar yordamida bayon qilish kabi afzalliklarga ega imkoniyatlar paydo bo'ladi. Ta'kidlab o'tish joizki, zamonaviy metodlardan foydalangan holda innovatsion dars o'tishni tashkil etish orqali o'quvchilarning o'zlashtirishlari anchayin yuqorilab bormoqda desam adshmagan bo'laman. Ushbu metodlardan dars jarayonida keng foydalanadiganlarimdan namunalar keltirib o'tmoqchiman.

"Qo'qqisidan aqliy hujum metodi". O'yin o'quvchilarni fazoviy fikrlashga undaydi hamda fikrini jamlashga yordam beradi. Bu o'yin yordamida o'quvchilarni chizmalarni o'qishga undaymiz. "Qo'qqisidan aqliy hujum" deb nomlashdan maqsad beriladigan savollar geometrik jismlar (model shakllar)ni tahlil qilishga oid savollar beriladi. Bu o'yindan har darsda foydalanish tavsiya etiladi. Berilgan savollarga tasavvur qilish orqali javob berish lozim.

Savollar quyidagi tartibda beriladi: (berilgan savollarga oid chizmalar ko'rsatilmaydi)

1. Agar ko'pyoqlikni ikki qarama-qarshi yoqlari, ya'ni asoslari bir-biriga parallel bo'lgan teng ko'pburchaklardan iborat bo'lib, qolgan yoqlari parallelogramm bo'lsa, bunday ko'pyoqli nima deyiladi? (prizma)

2. Qaysi yaqqol tasvirda kvadrat V tekislikka haqiqiy kattaligida tasvirlanadi? (Frontal dimetriyada)

3. Kubning elementlarini sanang (12ta qirra, 8 ta uch, 6 ta yoq)

4. To'rtyoqli piramidaning yoyilmasi nechta tekis shakldan iborat. (5 ta)

5. Aylanish o'qi bilan kesishuvchi to'g'ri chiziq bilan hosil qilingan geometrik sirt nima deyiladi? (konus)

6. Aylanish o'qiga parallel to'g'ri chiziq bilan hosil qilingan sirt nima deyiladi? (silindr)

"Fikringni jamla" o'yini O'yinda bevosita ishtirok etuvchilar soni (bir vaqtning o'zida o'ynovchilar) 5-6 o'quvchidan oshmaydi. O'yinga ko'p sonli o'quvchilarni jalb qilish uchun juda ko'p tarqatma topshiriqlar kerak bo'ladi. Ushbu o'yin o'quvchilarda katta qiziqish uyg'otadi. Chizmalarni o'qish mashqlarini bu turi faqat dars soatlarida emas, balki darsdan tashqari mashg'ulotlarda ham foydalanish mumkin. Bu o'yinning qoidasi quyidagicha: eng oldin har bir o'quvchi turmush yoki texnikadan olingan buyum ikki proyeksiyada tasvirlangan tarqatma topshiriq oladi. So'ngra o'qituvchi o'yin qatnashchilariga tarqatma topshirig'ida berilgan buyumlardan birining yaqqol tasvirini ko'rsatadi. Ko'rsatilgan yaqqol tasvirlarga tegishli chizmani aniqlagan o'quvchi javobi aniqligini chizmani o'qish orqali isbotlab beradi.

О`yinning maqsadi, o`quvchilarda buyumning yaqqol tasviri bo`yicha chizmasini tez o`qish malakasini shakllantirishdan iborat.

Xulosa o`rnida aytishim mumkinki, hozirda zamon har sohada shiddat bilan rivojlanmoqdaki, ushbu rivjlanishda ta`lim sohasi ham chetda turmayotgani barchamizga ma`lum, o`qituvchi sifatida aytishim mumkinki, bugungi o`ylab topilgan ta`lim texnologiyalari yoki metodlar ertangi kun uchun eskirgan deb qaralmoqda. Shuning uchun har bir pedagog o`z ustida tinimsiz ishlashi, o`quvchilari uchun doimiy yangiliklarini yaratib borishi lozim. Zero, dars qanchalik qiziqarli bo`lsa, o`quvchilarning o`zlashtirishi ham yuqorii darajada bo`ladi. Albatta, har bir pedagogning asosiy maqsadi ham o`quvchilarni yuksak salohiyatli , bilimli shaxslar qilib tarbiyalashdan iboratdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Фарберман.Б. Илгор педагогик технологиялар.Т.: Фан. 2000.125 стр.
2. Tojiboyeva D, Yo`ldoshev A. Maxsus fanlarni o`qitish metodikasi. Toshkent 2009y
3. Xidirova B. Ta`lim jarayonida pedagogik texnologiyani qo`llashning nazariy va amaliy asoslari. O`quv qo`llanma. Qarshi 2009y

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 34-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(13-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.11.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000